

Vildt vildere – Vilholt og Villestrup

Effekt af at fjerne opstemninger og genskabe naturlige forhold i vandløb

Nielsen, Jan

Publication date:
2015

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Nielsen, J. (2015). *Vildt vildere – Vilholt og Villestrup: Effekt af at fjerne opstemninger og genskabe naturlige forhold i vandløb*. Paper presented at ENVINA conference , Horsens, Denmark.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Vildt vildere – Vilholt og Villestrup

Effekt af at fjerne opstemninger og genskabe naturlige forhold i vandløb

Af fiskeplejekonsulent [Jan Nielsen](#)
www.fiskepleje.dk janie@aqu.dtu.dk, mobil 2168 5643

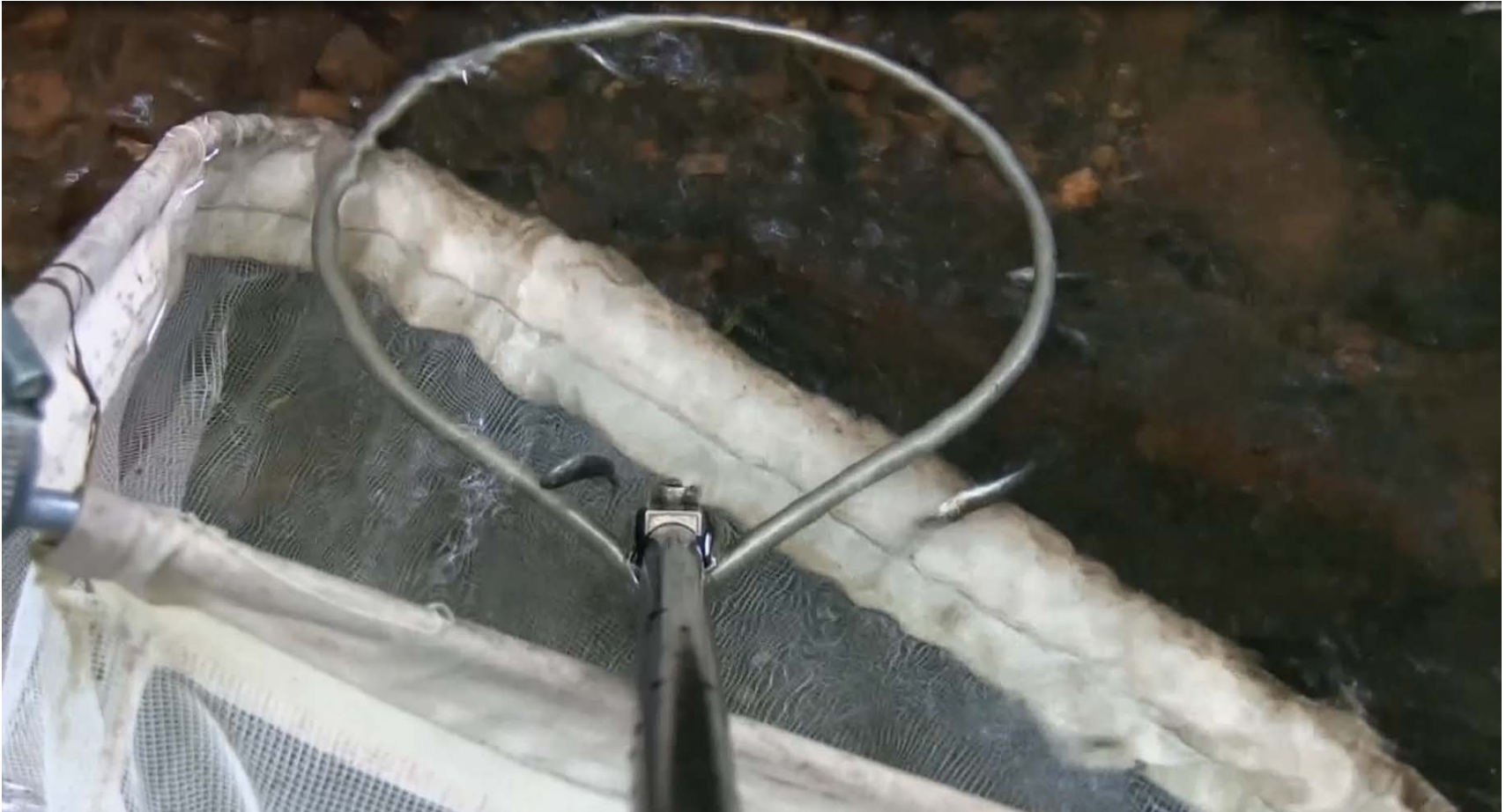
DTU Aqua
 Institut for Akvatiske Ressourcer

Laksefisk, lampretter og smådyr kræver stryg
med naturligt fald for at kunne formere sig

Gydende bæklampretter

Yngel af ørred og mange andre fiskearter
kræver skjul på lavt vand ved bredden - med naturlig vandhastighed

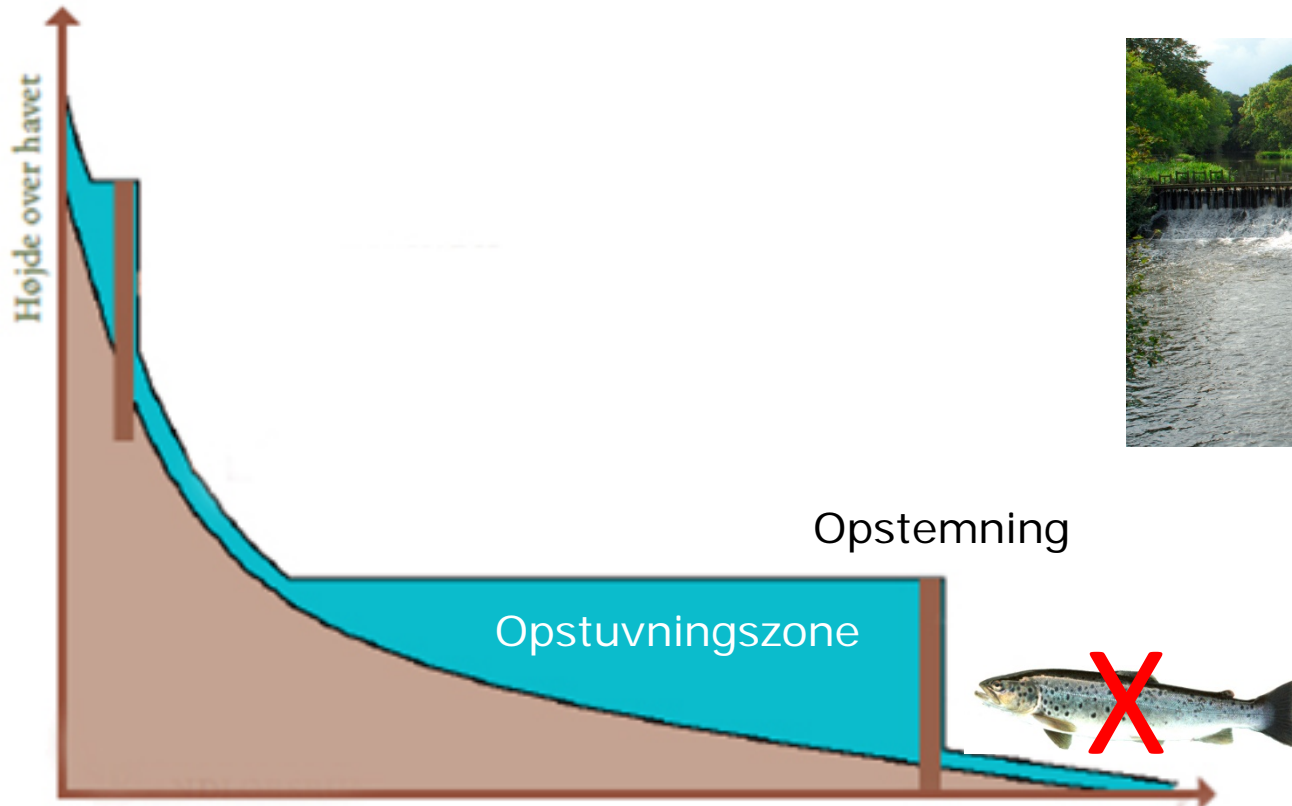
Hvad med de arter, vi ikke ved så meget om ?

Fx elritse

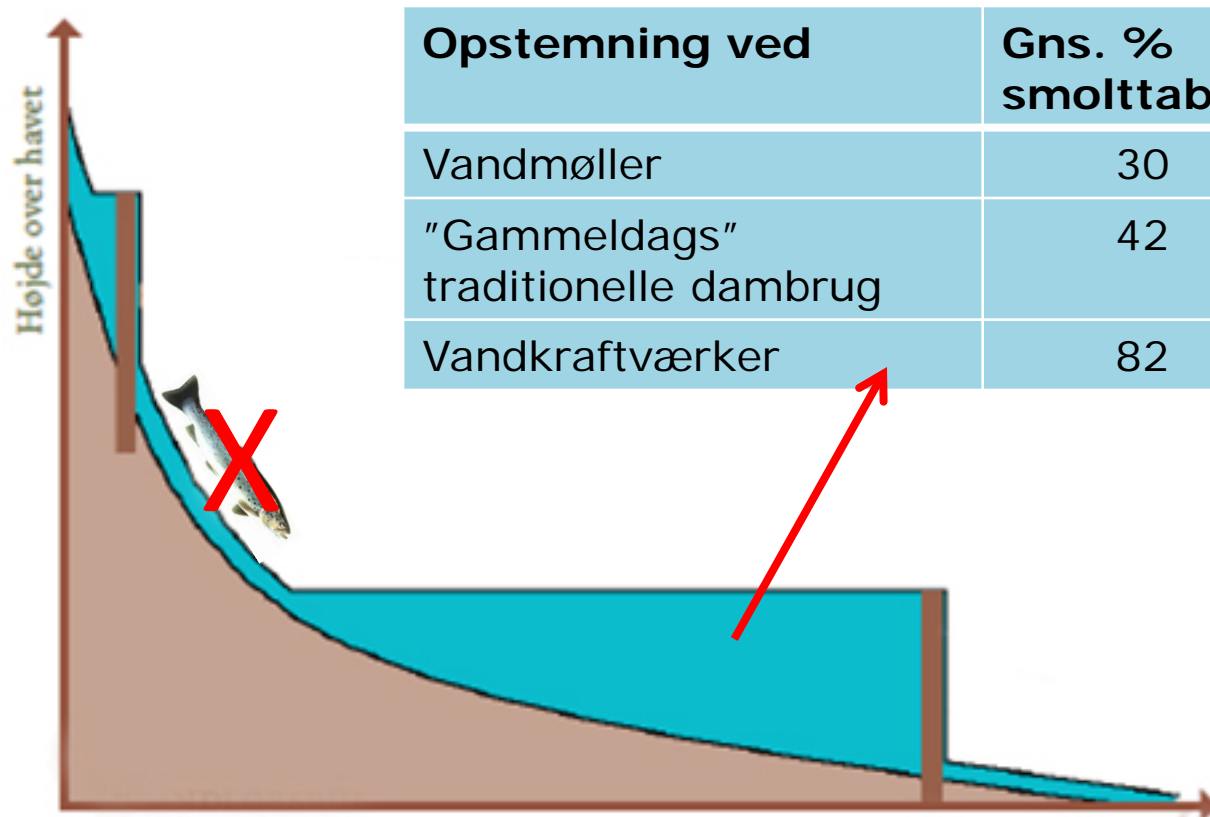
Der ligger ofte opstemninger på de strækninger, der har et godt naturligt fald og har haft stor biologisk værdi.

De oprindelige dyr og planter kan ikke leve i opstuvningszonen, og opstemningerne spærrer for faunaens vandringer.

Overset ?

Spærringer for nedstrøms vandrende fisk, smådyr m.m.

"Smolt"

Nedstrøms vandrende ungfisk af havørred eller laks

Unaturligt stejle stenstryg ved opstemninger

Dårlig fiskepassage, smolttab

Ingen naturlige gydemuligheder og levesteder pga. bevaret opstuvning

Odense Å ved Dalum – opstuvningszone 3,6 km
Udpeget som en spærring i forslag til vandplan 2016-2021

Søørreder fra det Midtjyske Søhøjland

En del af Gudenåsystemet

Naturstyrelsen fjernede opstemningen ved Vilholt Mølle i 2008

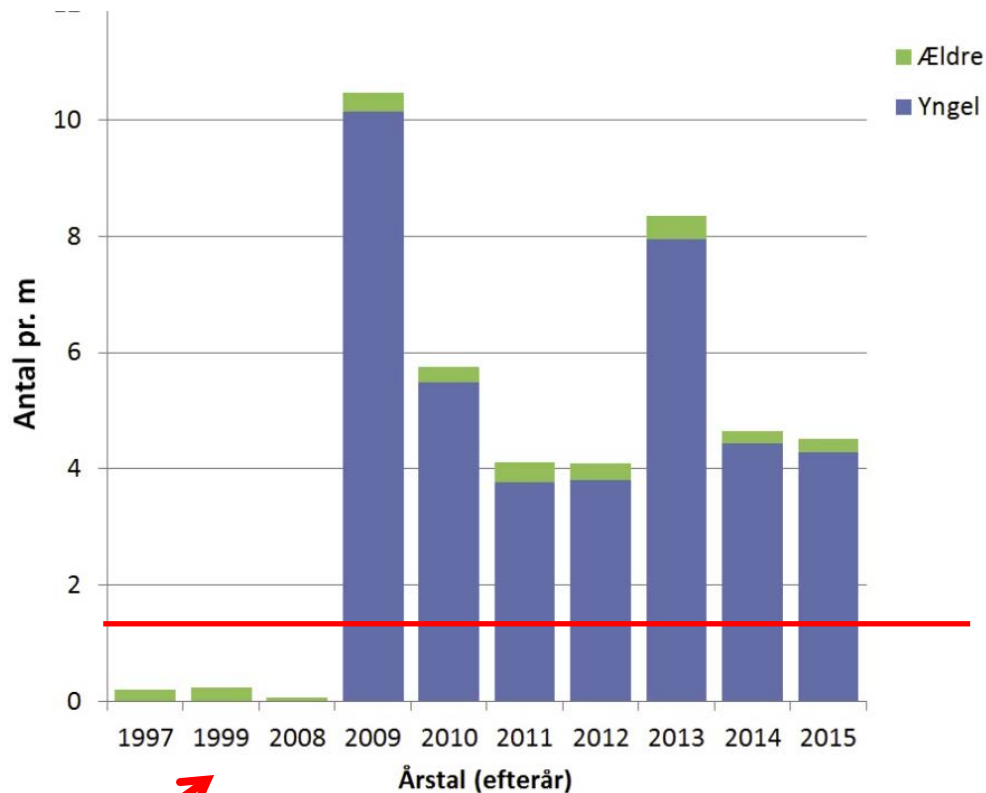
Den "naturlige" løsning

Vilholt Mølle ligger ca. 7 km fra Gudenåens udløb i Mossø

Stor ørredbestand fra gydning ved Voervadsbro

1,5 km *opstrøms* møllen , hvor der nu er lavt vand på de naturlige gydebanks

Miljømål =
1,5 stk. årsyngel pr. m

Se evt. videofilm [Link](#)

Lavvandet, naturligt stryg i Gudenåen

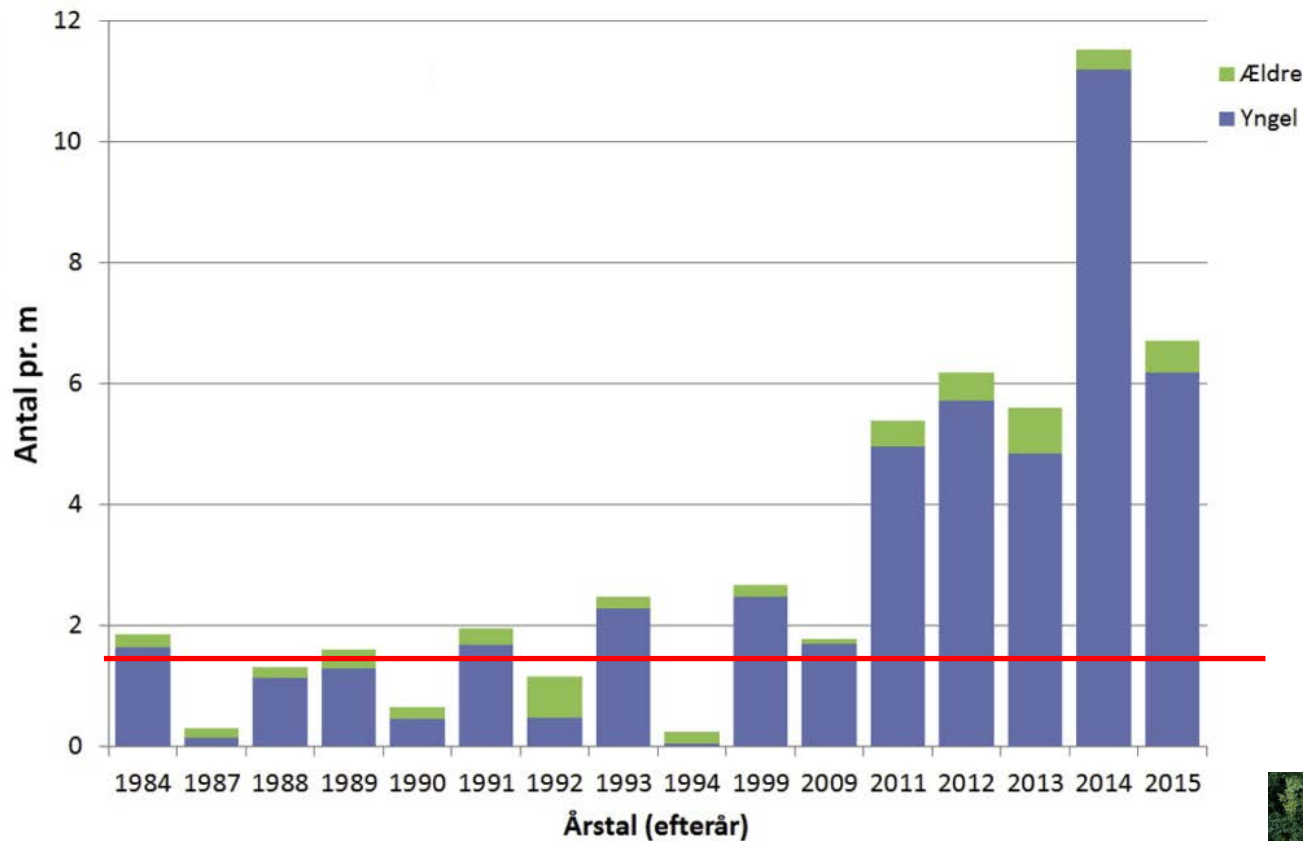
1,5 km *nedstrøms* Vilholt Mølle

Gudenå

3-doblet ørredbestand nedstrøms møllen

pga. flere gydefisk

Miljømål =
1,5 stk. årsyngel pr. m

Villestrup Å

Tilløb til Mariager Fjord, længde 20 km

Udspring 22 m over havet

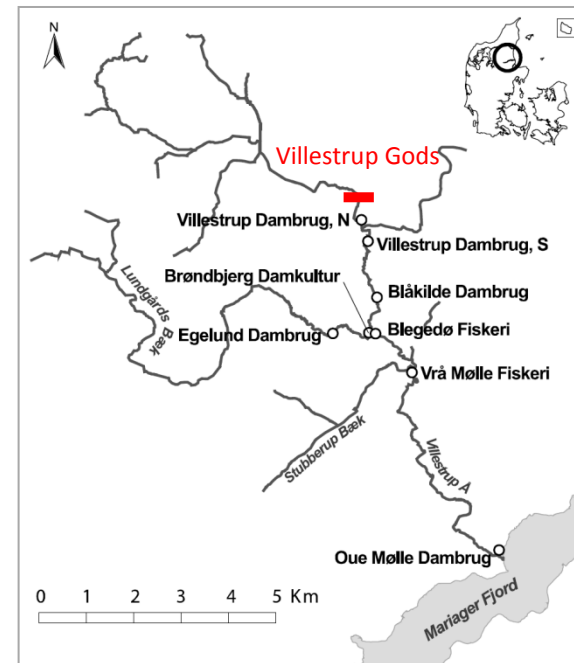
Naturstyrelsen har nedlagt alle dambrug i Villestrup Ådal og fjernet deres opstemninger.

De stuvningspåvirkede strækninger er helt eller delvist reableret:

- 6,9 m opstemning
- 4.200 meter stuvningspåvirket å
- 2.950 meter å med reduceret vandføring

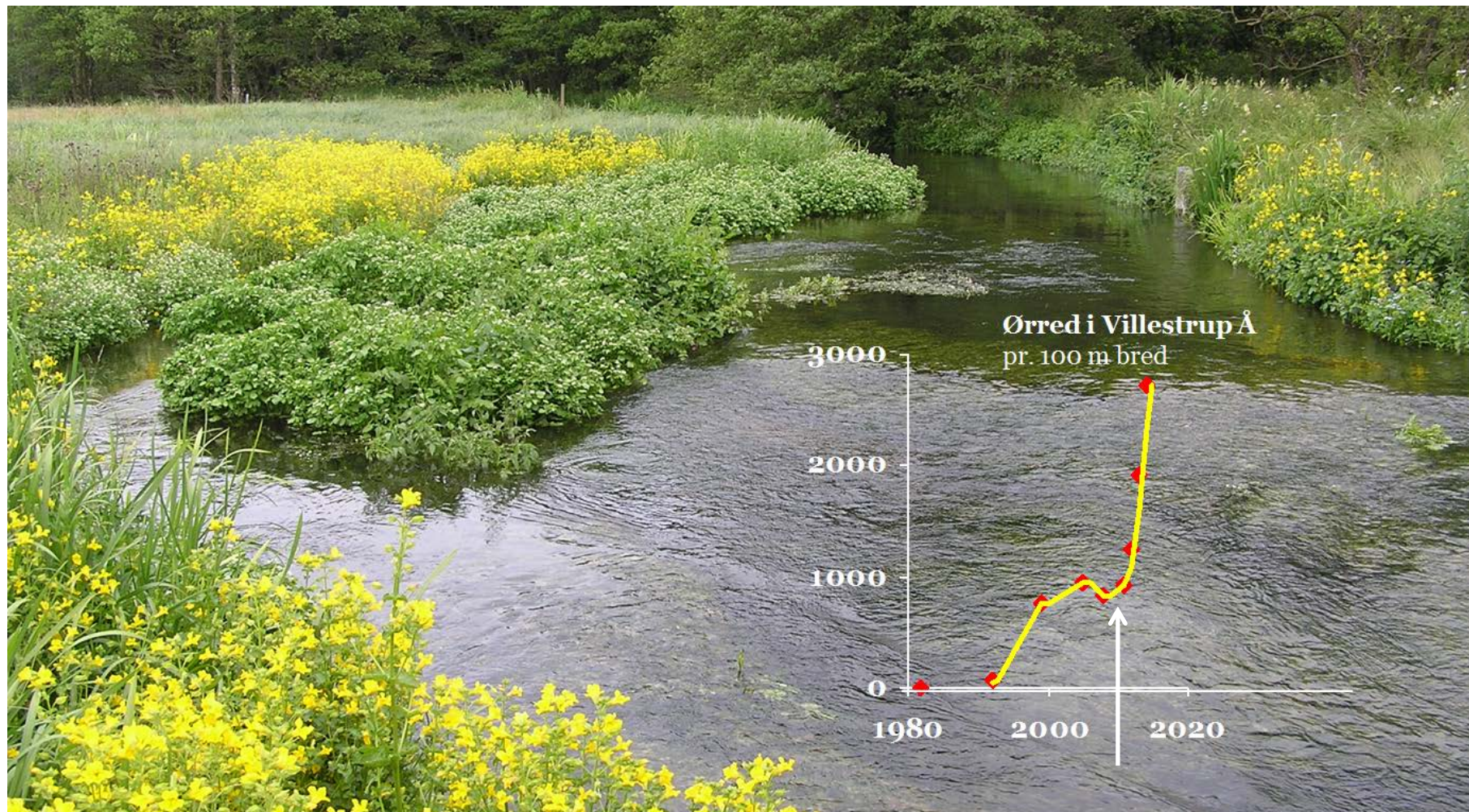
Villestrup Å

- Alle dambrugsopstemninger fjernet i 2008-2012
- Derefter kun en enkelt spærring i hovedløbet ved Villestrup Gods

Efter fjernelse af opstemningerne i Villestrup Å 2008-2012

27 ørreder pr. meter vandløb

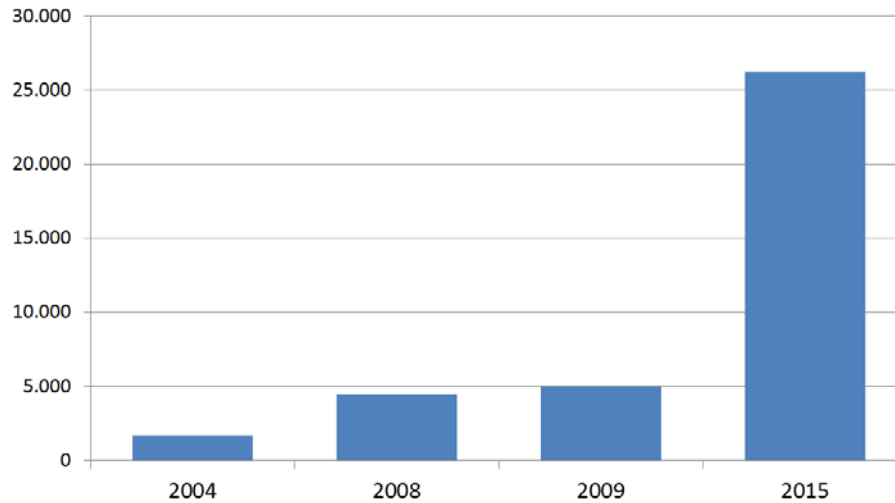

15 gange så mange smolt på 11 år efter fjernelse af opstemningerne - Naturen har det godt

Antal ørredsmolt fra Villestrup Å

7 dambrug med opstemninger fjernet i 2008-2010

Villestrup Å og Mariager Fjord er nu landskendt for sine mange havørreder

 Synes godt om 16

 Tweet 0

MØGGODE MARIAGER

 20-12-2012 Pladsguide

Mariager Fjord er muligvis Danmarks fiskerigeste og måske også smukkeste fjord. Karsten Bech har fisket den siden han var knægt og kender den bedre end sin egen vadejakkelomme. Her får du lidt nostalgi – samt en guide til de bedste pladser og metoder.

Tekst: Karsten Bech